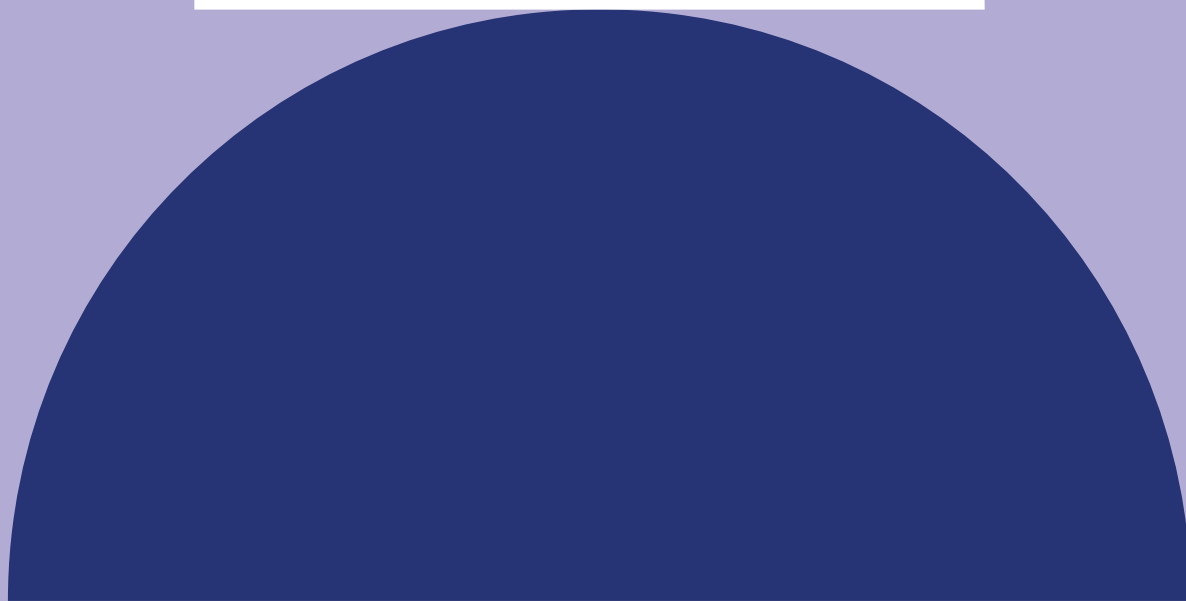
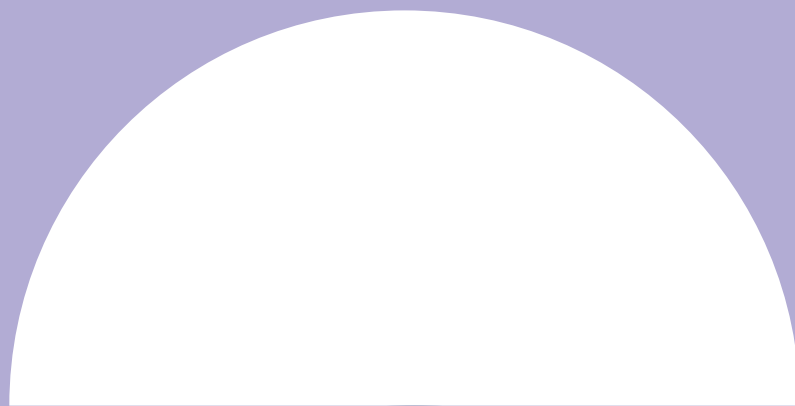

Verksamhetsinriktning och ekonomisk inriktning 2025-2028

Innehåll

1. Inledning	1
2. Bakgrund och utgångspunkter	2
3. Verksamhetsinriktning 2025-2028	3
4. Förslag till förbundsekonomisk inriktning 2025-2028	8
5. Från tre olika anslag till ett gemensamt system för extraanslagd.....	10
6. Förslag till beslut för kongressen.....	13

Inledning

Verksamheten i Fackförbundet ST utgår från medlemmarnas vilja. ST ska tillvarata medlemmarnas fackliga, ekonomiska och sociala intressen och därvid verka för jämställdhet mellan könen samt ett inkluderande arbetsliv fritt från all form av diskriminering. Vårt fackliga arbete bygger på demokratiska principer och på respekten för alla människors lika värde och rätt. Vi arbetar aktivt för att påverka samhällsdebatten och samhällsutvecklingen. Vi är partipolitiskt obundna, men driver aktivt sakpolitiska frågor som rör statens verksamhet och medlemmarnas situation, villkor och förutsättningar. För att få kraft till detta behövs många engagerade medlemmar och kunniga förtroendevalda på arbetsplatserna.

Inriktningen på vår verksamhet beslutas av kongressen och finns beskriven i stadgar, program, verksamhetsinriktning och ekonomisk inriktning.

I stadgarna finns våra grundläggande värderingar, vårt ändamål och våra uppgifter. Vid kongressen 2016 togs beslut om en långsiktig vision: ”Tillsammans bygger vi ett hållbart arbetsliv och ett demokratiskt samhälle”.

I en verksamhetsinriktning för varje kongressperiod konkretiseras stadgarna och visionen i en programförklaring och olika mål. Dessutom beslutar kongressen om inriktningen för förbundsökonomi under kongressperioden. Det här dokumentet innehåller båda dessa delar.

Det är hela organisationens ansvar att arbeta i den riktning som kongressen beslutat, men förbundsstyrelsen har det yttersta ansvaret. Under kongressperioden prioriterar förbundsstyrelsen arbetet i årliga verksamhetsplaner och en budget.

2. Bakgrund och utgångspunkter

Under den gångna kongressperioden har förbundsstyrelsen utvecklat verksamheten utifrån kongressens verksamhetsinriktning på facklig kamp och facklig styrka. Med ”facklig kamp” avsågs det vi vill uppnå och med ”facklig styrka” vad som behövs för att skapa förutsättningarna för inflytande. Inriktningen mot facklig kamp har bland annat inneburit att styrelsen i sitt påverkansarbete har identifierat behovet av att tydligare beskriva vår fackliga politik och våra ställningstaganden i ett förbundspolitiskt program. Utifrån inriktningen mot facklig styrka har styrelsen intensifierat arbetet kring förutsättningarna för förtroendevalda och för fackligt arbete, den fackliga styrkan för staten samt kring värvning och organisationsgrad.

Dessa delar ligger till grund för den verksamhetsinriktning som förbundsstyrelsen föreslår för de kommande fyra åren. Inte minst värvning och organisationsgrad, det vill säga vår medlemsutveckling, är en central faktor som kommer att avgöra många kommande beslut och prioriteringar.

Verksamhetsinriktningen ska ses i skenet av en omvärld i snabbare förändring än kanske någonsin tidigare, som snabbt får konsekvenser för förbundet och våra medlemmar. Det ställer krav på att vår beredskap och omställningsförmåga måste vara stor. Vi behöver snabbt kunna göra omprioriteringar och förändringar. När världen förändras så behöver vi vara där och se till att det blir till det bättre. Men vi måste samtidigt vara beredda på att när världen förändras så behöver ST förändras med den.

3. Verksamhetsinriktning 2025-2028

Förbundsstyrelsen vill under kongressperioden 2025-2028 att verksamheten inriktas mot följande tre fokusområden:

3.1 Påverka samhället och förbättra villkoren

Förbundets påverkansarbete är en central facklig uppgift och innefattar påverkan på såväl samhällspolitiska frågor som medlemmarnas löneutveckling, arbetsmiljö och andra villkor. Ett effektivt påverkansarbete bedrivs med olika medel, på alla nivåer i förbundet. Det sker genom såväl opinionsarbete som i det arbetsplatsnära förhandlingsarbetet.

Att bedriva påverkansarbete är vårt sätt att bidra till ett demokratiskt hållbart och rättvist samhälle. För att nå största möjliga framgång har förbundet identifierat ett antal ledande strategier.

Under kongressperioden 2025-28 ska vi:

- driva ett aktivt påverkans- och opinionsarbete och vara en stark röst i debatten
- bilda strategiska allianser och stärka befintliga samarbeten
- vara experter och innovatörer inom våra områden
- vara en självklar samtalspart för beslutsfattare och arbetsgivare
- stärka engagemang, kompetens och delaktighet i förbundspolitiska frågor
- utveckla och stärka det arbetsplatsnära förhandlingsarbetet.

3.1.1 Medlemmarnas betydelse för det demokratiska samhället

Sverige har varit framgångsrikt när det gäller att kombinera ekonomisk tillväxt, social välfärd och miljöansvar. Nu står vi inför stora samhällsutmaningar som kommer kräva nya lösningar och långsiktighet. Att de hanteras är nödvändigt för vårt framtida välbefinnande, men det får inte ske till vilket pris som helst. Särskilt inte på bekostnad av demokratin och medborgarnas fri- och rättigheter. Som förbund måste vi använda vårt inflytande för att påverka samhällsutvecklingen i en positiv riktning.

Det är vår övertygelse att verksamheter på statligt uppdrag behöver präglas av rättssäkerhet, öppenhet och transparens. Det är en förutsättning för medborgarnas tillit till verksamheterna och för demokratin. De senaste decenniernas privatiseringar och bolagiseringar har dock förändrat spelplanen – den utvecklingen behöver ses över i ljuset av det förändrade säkerhetsläget. Fackförbundet ST kommer fortsätta arbeta för att verksamheter på statligt uppdrag ges de särskilda förutsättningar de behöver för att utföra de demokratiskt beslutade uppgifterna på rätt sätt.

Dessvärre har de generella besparingar som systematiskt görs på statliga verksamheter lett till otillräckliga resurser och en urholkning av verksamheternas förutsättningar. Det drabbar både de anställdas arbetsmiljö och samhällsservicen. Tillgängligheten för medborgarna försämras och ytterst

påverkas demokratin. Under kongressperioden behöver vi fortsätta arbeta för en förändring av hur verksamheter på statligt uppdrag finansieras.

Det staten gör spelar stor roll för hur Sverige utvecklas. Vi tycker att staten ska ta ett större ansvar på flera politikområden och således för samhällsutvecklingen.

Mycket arbete och facklig kamp återstår men tillsammans kan vi skapa ett Sverige som är redo för de utmaningar och möjligheter som väntar oss.

Under kongressperioden 2025–28 ska vi:

- Värna medlemmarnas unika och demokratiskt viktiga ställning som professionella, oberoende experter med samhällsviktiga uppdrag
- Kräva att samhället avsätter resurser så att medlemmarna får rätt förutsättningar i arbetet
- Visa på fackets betydelse för det öppna, demokratiska samhället.

3.1.2 Ett hållbart arbetsliv med konkurrenskraftiga löner och villkor

Lön är medlemmarnas mest prioriterade fråga. Därför kommer vi under kongressperioden fortsätta vårt arbete med att säkerställa en välfungerande lönebildning och löneprocess, där medlemmarna har inflytande över hur och på vilka grunder lönen sätts samt reallöneutveckling över tid. För oss är det en självklarhet att lönen ska sättas på sakliga grunder – all lönediskriminering måste elimineras!

Att utföra ett samhällsviktigt uppdrag för statens räkning medför ett särskilt ansvar och ställer höga krav på både arbetsgivaren och arbetstagare. Det gör att trygga och förutsägbara anställningsförhållanden, liksom goda möjligheter till kontinuerlig kompetensutveckling är av yttersta vikt. Det är avgörande för att både attrahera och behålla anställda.

Anställnings- och pensionsvillkoren behöver vara hållbara och konkurrenskraftiga i relation till den övriga arbetsmarknaden. Kraftfulla reformer kan krävas för att fler båda ska vilja och orka jobba ett helt arbetsliv. Här utgör exempelvis ett slopat karensavdrag en nödvändig åtgärd.

Balans mellan krav och resurser samt goda möjligheter till återhämtning är också viktiga faktorer för ett mer hållbart arbetsliv. Arbetet måste organiseras och arbetstiden förläggas så att arbete och privatliv kan förenas. Därför behöver vi jobba intensivt med att minska tiden till arbetsgivarens förfogande, vilket till del kan uppnås genom en arbetstidsförkortning. Flexibilitet och möjlighet att kunna styra var och när man utför sitt arbete är också villkor som värderas högt. Vi behöver öka inflytandet att påverka den egna arbetssituationen – det stärker arbetsglädjen och minskar stressen.

Den snabba digitala utvecklingen väcker bland annat frågor om tillgänglighet, digital stress, förändrat ledarskap, integritet och IT-säkerhet. Det tillsammans med utvecklingen av artificiell intelligens gör att vi behöver verka för större inflytande i dessa frågor.

Vi är övertygade om att utvecklingen av framtidens arbetsliv behöver ske i nära samverkan med fackliga organisationer och de som arbetar på arbetsplatsen. Ett väl utvecklat systematiskt arbetsmiljöarbete och ett aktivt arbete mot diskriminering är en framgångsfaktor för att uppnå friska och inkluderande arbetsplatser. Vi behöver se till att det finns skyddsombud på alla arbetsplatser och att samarbetet mellan fackliga företrädare och skyddsombud stärks. Vi ska fortsätta att presentera förbättringsförslag och uppmärksamma allvarliga arbetsmiljöproblem så som hot, våld och ohälsosam arbetsbelastning. Vi ser dessutom att arbetet med att säkerställa en välfungerande arbetsmiljö och goda organisatoriska förutsättningar för chefer behöver få väsentligt högre prioritet.

Förbundet har redan initierat en kraftsamling och ambitionshöjning i arbetsmiljöfrågor. Under kommande kongressperiod gäller det att hålla i, bland annat genom genomförandet av Program för hållbart arbetsliv.

Ett hållbart arbetsliv förutsätter också en rättvis klimatomställning - socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Det är därför naturligt att vi, gentemot både arbetsgivare och politiker, även prioriterar arbetet med att utveckla klimatarbetet på arbetsplatserna.

Under kongressperioden 2025–28 ska vi:

- säkerställa att medlemmarna får inflytande över hur och på vilka grunder lönen sätts samt reallöneutveckling över tid
- verka för hållbara och konkurrenskraftiga arbets- och pensionsvillkor
- driva på för ökad anställningstrygghet och kontinuerlig kompetensutveckling
- verka för en förkortad arbetstid samt att anställdas inflytande över var och när arbetet utförs ökar
- bidra till att arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet utvecklas på arbetsplatserna
- verka för ökat inflytande i frågor som rör digitalisering i arbetslivet
- bidra till förutsättningar för ett partsgemensamt klimatarbete på arbetsplatserna.

3.1.3 Den svenska modellen måste stärkas

Den svenska modellen är en politisk och ekonomisk modell som utvecklats i Sverige under 1900-talet och som bygger på principerna om samarbete, förhandling och välfärd. Modellen kännetecknas av ett nära samarbete mellan arbetsmarknadens parter (fackföreningar och arbetsgivare), en omfattande välfärdsstat och en hög grad av social trygghet.

Den svenska modellen har gynnat vårt samhälle. Den har gett stabilitet och förutsägbarhet på arbetsmarknaden, vilket tjänat både arbetsgivare och arbetstagare. Modellen har också minskat ojämlikheten, främjat social rättvisa och bidragit till ekonomisk tillväxt. Arbetstagare har fått rättvisa löner och justa arbetsvillkor, vilket för verksamheter på statliga uppdrag också indirekt är en fråga om att värna demokratin, rättssäkerheten och en god medborgarservice. Den svenska modellen är värd att försvaras. För att den svenska modellen ska fortsätta bidra till vårt samhälle krävs att parterna tar ett gemensamt ansvar.

Under kongressperioden kommer vi göra vår del för att stärka den svenska modellen. Vi kommer vara tydliga i vår förväntan om att verksamheter på statligt uppdrag ska vara föregångare och förebilder på svensk arbetsmarknad, inte minst när det kommer till att vara bärare och möjliggörare av den svenska modellen. Det ska vi göra genom att säkra vår position som största förbund i staten och som det självklara förbundet för de som jobbar på statligt uppdrag, genom strategiska samarbeten med andra fackliga organisationer.

Att utveckla den svenska modellen handlar också om att utvärdera och utveckla vår roll som part. Det ska vi göra genom att förhandla och bevaka kollektivavtal, främja arbetsmiljö och hälsa, utveckla kompetens och utbildning, delta i samhällsdebatten och påverka politiken, främja jämställdhet och likabehandling och stödja och organisera medlemmar. Det ställer också krav på hur vi organiserar oss inom våra respektive organisationsområden och vilka medparter vi samarbetar med. Detta förändringsarbete måste pågå löpande. Det är nödvändigt för att öka vår fackliga styrka.

Slutligen har förbundet fortsatt en viktig roll i att bära den svenska modellen i såväl europeiska som internationella sammanhang. Genom det arbete som bedrivs utanför landets gränser, i form av informations-, utbildnings- och påverkansverksamhet men också genom fackliga samlagsorganisationer, görs många och viktiga insatser. Sammantaget syftar dessa till att uppnå att fler människor ska kunna dra nytta av de fackliga rättigheterna, att fler ska omfattas av kollektivavtal och att betydelsen av partsmodellen ska få ett än större erkännande.

Under kongressperioden 2025-28 ska vi:

- visa på betydelsen av den fackliga organiseringen och den svenska modellen
- kontinuerligt arbeta för att utveckla och stärka vår roll som part
- arbeta för att utveckla och stärka vårt inflytande
- samarbeta med organisationer som ökar vår fackliga styrka
- öka förbundets inflytande över den lagstiftning som avgör våra medlemmars villkor
- öka förbundets inflytande över de kollektivavtal som reglerar våra medlemmars villkor.

3.2 Skapa goda förutsättningar för fackligt arbete

Goda förutsättningar för fackligt arbete innebär lyhört och relevant stöd både för de förtroendevalda vi har idag och de som vi vill ska engagera sig i ST i framtiden. Vårt stöd till förtroendevalda ska vara anpassat och föränderligt efter aktuella frågor och förutsättningar.

I det fackliga klimatet är det nödvändigt med engagerande och modiga förtroendevalda. För att kunna vara engagerande och modig behöver man känna sig trygg och kompetent. Således behöver det finnas stöd för förbundets uppdrag samt ett ansvar för lärande och kompetensutveckling i alla delar av organisationen.

Grundläggande för vårt fackliga arbete är att vi har förtroendevalda på våra arbetsplatser. För att fortsatt klara generationskiftet behöver vi som organisation ha låga trösklar och vara öppna för nya former av engagemang, samt möta de potentiella förtroendevalda som idag inte väljer att vara aktiva inom ST på deras villkor.

3.2.1 Fackligt arbete i en ny tid

Vi verkar i en samtid med snabba förändringar i samhället och i arbetslivet, inte minst digitaliseringen. Det är en överlevnadsfråga att vara fortsatt relevanta i den tid vi lever i.

Vi är ett arbetsplatsfack nära medlemmarna och vi verkar för ett demokratiskt och hållbart samhälle. Vi förhåller oss till den tid vi lever i, med snabba förändringar i teknik och i arbetslivets förutsättningar. Detta ställer nya krav på vår organisation.

För att fortsätta vara starka behöver vi engagera och organisera fler och människor som idag inte väljer att vara med i och/eller vara förtroendevald i ST. Det arbetet kräver ödmjukhet och mod.

I mötet med en osäker framtid är lokal organisering vår kärna, oavsett om den sker digitalt eller fysiskt. Att lyhört och snabbt ta oss an nya utmaningar och se den teknik som står till buds idag och i framtiden som ett stöd.

Under kongressperioden 2025-28 ska vi:

- ha engagerade, kompetenta och modiga förtroendevalda på varje arbetsplats och en fungerande arbetsplatsorganisation hos varje arbetsgivare
- ha förtroendevalda som kommunicerar det fackliga arbetet på arbetsplatserna
- ha relevanta utbildningar och annat stöd utifrån de förtroendevaldauppdrag förbundet har
- ha inkluderande arbetsätt och ökad representation bland våra förtroendevalda
- Ha förtroendevalda som har tid och förutsättningar för det fackliga arbetet

3.3 Öka organisationsgraden och bli fler

En grundförutsättning för att öka organisationsgraden och därmed även det fackliga inflytandet är att alla potentiella medlemmar får frågan om ett medlemskap i ST. För en positiv medlemsutveckling krävs att vi både värvar nya medlemmar och skapar lojalitet bland de vi medlemmar vi redan har så de inte lämnar.

3.3.1 Medlemsutveckling och värvning av yrkesverksamma

Eftersom möjligheten att hitta engagerade förtroendevalda hänger ihop med hur många medlemmar vi är i förbundet behövs ökade ansträngningar för att öka antalet yrkesverksamma medlemmar och organisationsgraden.

Vad gäller uppdraget att värva kan konstateras att arbetslivet förändrats och att nya metoder tillkommit för att värva medlemmar som inte befinner sig på arbetsplatsen fysiskt i den utsträckning vi tidigare varit vana vid.

Det viktigaste för att skapa lojalitet hos medlemmarna är att vi har förtroendevalda som ägnar sig åt det kärnfackliga uppdraget och genom det åstadkommer förbättringar på arbetsplatsen. En kontinuerlig dialog med medlemmarna är också en förutsättning.

Att ständigt synliggöra det lokalfackliga arbetet är avgörande för att bygga lojalitet. Det är våra klubbar, sektioner och avdelningar som bäst känner till de specifika utmaningarna och lösningarna och de är därmed den viktigaste faktorn för långsiktig medlemslojalitet.

Under kongressperioden 2025-28 ska vi:

- öka organisationsgraden
- öka vår representativitet i olika medlemsgrupper
- fortsatt prioritera värvning i tid och i resurser.
- öka medlemmarnas lojalitet
- kontinuerligt utveckla värvningsmetoder som är anpassade utifrån förbundets förutsättningar och behov i en föränderlig värld
- öka kännedomen om oss och stärka bilden av ST som det självklara valet.

4. Förslag till förbundsekonomisk inriktning 2025-2028

Fackförbundet ST har en stabil ekonomi med stora tillgångar i fastigheter och värdepapper. Samtidigt är våra ambitioner och verksamhetens behov större än vad medlemsintäkterna egentligen räcker till. Därför har avkastningen från tillgångarna under många år använts till att finansiera underskott i verksamhetsresultatet. Utifrån en oro att detta kan innebära skada för förbundets ekonomiska stabilitet på lång sikt gav kongressen 2020 förbundsstyrelsen i uppdrag att återkomma med rapporter och förslag för att säkerställa att detta inte sker.

Förbundsstyrelsen presenterade på kongressen 2020 ett underlag som visade hur stora tillgångar och vilken avkastning på det ST behöver ha för en långsiktigt stabil och hållbar förbundsekonomi. Tanken är att vi ska ha tillräcklig ekonomisk styrka för att kunna gå ut i strejk när det behövs samt klara av åtaganden mot anställda, leverantörer och andra intressenter. När dessa behov är säkerställda kan resterande kapitalavkastning användas till att finansiera verksamhetsunderskottet utan att förbundets ekonomiska stabilitet påverkas. Underlaget visade då att 20 mkr från kapitalavkastningen kan användas för att finansiera underskottet. Sedan dess har utrymmet vuxit ytterligare, vilket kommer att presenteras i de ekonomiska underlagen till kongressen 2024.

För att förhindra att underskottet i verksamhetsresultatet fortsätter att växa och på sikt bli en risk för förbundets ekonomi beslutade extrakongressen 2022 att förbundets ekonomiska mål ska vara en "Hållbar förbundsekonomi där verksamhetsunderskottet minskar över tid". Det innebär att oavsett hur stor avkastningen från tillgångarna är så måste förbundsstyrelsen se till att verksamhetskostnaderna över tid ökar långsammare än medlemsintäkterna. Samtidigt gör förbundets stora tillgångar och avkastningen från dem att detta inte behöver ske snabbt eller med stora förändringar, utan det kan ske långsiktigt och med succesiva justeringar för att trygga en fortsatt bra facklig verksamhet.

Förbundsstyrelsen vill fortsätta arbeta för målsättningen om en hållbar förbundsekonomi

Förbundsstyrelsen ser ett fortsatt behov av att över tid minska verksamhetsunderskottet och ställer sig därför fortsatt bakom beslutet om en hållbar förbundsekonomi där underskottet minskar över tid.

Beslutet om en hållbar förbundsekonomi togs i en ekonomisk verklighet då vi i Sverige knappt haft någon inflation alls på många år. Inflationens effekt på verksamhetsunderskottet var då i praktiken en icke-fråga. Inflationen under innevarande kongressperiod har varit (och är fortfarande) betydligt högre än Riksbankens mål om 2%. För att visa vilken effekt inflationen har på verksamhetsresultatet bör detta visas även i reella tal. Ett exempel på effekterna av inflationen är att om underskottet var 20 mkr 2020 så motsvarar det nu (november 2023) i reella tal 24,3 mkr. Ett verksamhetsunderskott mellan 20 - 24,3 mnkr 2023 innebär då att målsättningen i reella tal har uppnåtts, trots att det i absoluta tal ser ut som om resultatet försämrats. För att visa inflationens påverkan kommer därför förbundsstyrelsen att, utöver befintlig uppföljning, även presentera resultatutvecklingen i reella tal.

Förbundsstyrelsen vill arbeta med en ekonomisk inriktning baserad på intäktsprognoser

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt att visa och kommunicera ekonomiska utfall och prognoser för att skapa tydlighet och trygghet i förbundet kring hur de ekonomiska förutsättningarna ser ut. Tidigare har kongressen fattat beslut om en kongressbudget för de kommande fyra åren.

Förbundsstyrelsen menar att en kongressbudget som ska förutse den ekonomiska utvecklingen så att den är relevant nästan fem år framåt i tiden är närapå omöjlig att åstadkomma. Det har inte minst visat sig under denna kongressperiod med pandemi, krig, hög inflation och nu lågkonjunktur. Interna beslut under kongressperioden har även påverkat den ekonomiska utvecklingen, så som till exempel förändringarna i avgiftssystemet.

Förbundsstyrelsen menar därför att det är bättre att i stället presentera en intäktsprognos för kongressen. Det är kongressen som beslutar om principerna för medlemsavgifternas uppräknings, vilket i stor utsträckning styr intäktsprognosen. Utifrån kongressens tidigare beslut om att verksamhetsunderskottet ska minska innebär det att intäkternas utveckling sätter gränsen för hur stora kostnaderna kan vara. Förbundsstyrelsen planerar därför att utifrån intäktsprognosen visa en prognos för på hur kostnadsutvecklingen kan se ut för att målet om ett minskat underskott ska uppnås.

För att följa upp utvecklingen mot detta mål ska, precis som tidigare, föregående års årsredovisning redovisas och presenteras vid varje stämma/kongress. Denna uppföljning ska dessutom kompletteras med en uppdaterad intäkt- och kostnadsprognos för resterande kongressperiod. Nedan visas ett exempel på hur en sådan prognos kan se ut.

Intäktsprognos med exempel på kostnadsutveckling för 2025-2028 jämfört med budget 2024

Tkr	Budget 2024	Inriktning 2025	Inriktning 2026	Inriktning 2027	Inriktning 2028
Medlemsintäkter	205 600	211 436	215 475	219 295	223 125
Intäkter	3 000	3 000	3 000	3 100	3 100
Summa intäkter	208 600	214 436	218 475	222 395	226 225
		-215 016	-219 316	-223 703	-228 177
Kongress	-9 000				-9 000
Regional samverkan	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Anslag	-21 800	-23 258	-23 702	-24 122	-24 544
Publikt	-14 000				
Svenska organisationer	-7 500				
Internationell verksamhet	-4 300				
Drift	-46 200				
Förbundsgemensam verksamhet	-132 200				
Parlamentarisk organisation	-9 800				
Summa kostnader	-248 000	-241 474	-246 219	-251 025	-264 920
Verksamhetsresultat	-39 400	-27 038	-27 744	-28 630	-38 695
Fastigheter/Finans/Skatt	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Resultat	-24 400	-7 038	-7 744	-8 630	-18 695

Antagande om 2,5% löneutveckling och exempel med 2% kostnadsutveckling

5. Från tre olika anslag till ett gemensamt system för extraanslag

I takt med att medlemsavgifterna räknas upp ökar även anslagen till avdelningarna med automatik. Efter beslut vid:

- förbundsstämman 2013,
- kongressen 2016,
- extrakongressen 2018 och
- förbundsstämman 2019

avsätts dessa uppräkningsräkningar för att istället kunna användas i riktade insatser. I nuläget är det ca 19 mnkr som under tidigare år avsätts och årligen avsätts ytterligare drygt 4 mnkr till tre olika anslagsspotter där pengar kan sökas. (Se faktaruta på sid 7 om dessa avsättningar och hur de används.) Förbundsstyrelsen har under 2023 fattat flera beslut om olika värvande aktiviteter som kommer att genomföras och bekostas med dessa anslag. För 2024 innebär det ytterligare värvande insatser för ca 7 mnkr mer än 2023.

De olika anslagen med sina skilda konstruktioner och regler utgör dock ett svårgenom-trängligt regelverk. Detta bidrar till att de avsatta anslagen inte har använts i den utsträckning som varit tänkt. Genom att förenkla de olika systemen till ett övergripande och enklare regelverk menar förbundsstyrelsen att pengarna i högre grad kommer att arbeta för medlemmarnas bästa. För att uppnå detta föreslår därför förbundsstyrelsen att de tidigare besluten om olika extraanslag ersätts med ett nytt samlat regelverk enligt nedan.

Förbundsstyrelsens förslag på ett samlat extraanslag

Förbundsstyrelsen menar att det även fortsättningsvis är viktigt att kunna genomföra särskilda satsningar och riktat stöd till avdelningar. Om de avsatta anslagen används effektivt så kan de ha en avgörande betydelse för förbundet, särskilt när det gäller värvningen.

Alla tidigare beslut om extraanslag, värvningsanslag, gemensamma värvningsanslag och utvecklingsanslag ersätts av ett nytt samlat regelverk från och med 1 januari 2025. Beslutet gäller tillsvidare eller till kongressen fattar ett nytt beslut.

Avsättningens storlek

Avsättning görs per år motsvarande 20% av anslagen. För 2024 skulle det innebära 4,16 mnkr, vilket är något mindre än avsättningarna 2023. Till skillnad mot nuvarande modell där hela uppräkningsräkningen av anslagen avsätts kommer fortsättningsvis 80% av anslagsupp-räkningen att utbetalas till avdelningarna.

Innestående (redan avsatta medel) läggs ihop med de nya avsättningarna och används på samma sätt.

Extraanslagets användning

Pengarna ska användas till att värva, behålla, stötta och utveckla medlemmar och förtroendevalda.

En mindre del (150 000 kr 2023) ska under första kongressperioden fortsatt användas till utjämnande övergångspengar från tidigare anslagssystem. Det är sex avdelningar* som berörs av detta.

Även valkorporationens arbete bekostas genom det samlade extraanslaget och ska fortsatt göra så.

Arbetsgruppen ”Fackligt arbete i en ny tid” gör bedömningen att särskilda satsningar behöver göras på värvning och utveckling av förtroendevalda och medlemmar under den kommande kongressperioden. Vid beslut om en sådan satsning tänker sig förbundsstyrelsen att bland annat hämta resurser ur extraanslagen.

Ansökan om extraanslag

Enskild avdelning eller avdelningar i samarbete kan söka anslag till satsningar som inte kan täckas av den ordinarie avdelningsbudgeten. Extraanslaget kan också användas för finansiering av satsningar beslutade av förbundsstyrelsen inom det definierade användnings-området.

Beslut om anslag

Utdelning och fördelning av anslag ur de avsatta medlen beslutas löpande av förbundsstyrelsen eller på delegation av förbundsstyrelsen och redovisas till stämma och kongress.

Dagens tre olika anslag

Nedan följer en kortfattad sammanfattning av dagens tre olika anslag.

Värvningsanslag

1. Beslutades på förbundsstämman 2013
2. Används efter äskande av avdelningarna till värvningsaktiviteter.
3. Ingen påfyllnad sker sedan 2020.
4. 2023 har 460 tkr utbetalats till värvningsaktiviteter
5. Saldot är ca 6,6 mnkr.

Gemensamt värvningsanslag

6. Beslutades på kongressen 2016
7. Används till kansliets värvande verksamhet så som fika med facket, rabatter i ST-butiken, kampanjer mm.
8. Påfyllnad sker med ca 3,3 mnkr per år.
9. 2023 har 360 tkr betalats till värvningsaktiviteter. Flera nya aktiviteter är påbörjade och för 2024 är aktiviteter för 7 mnkr beslutade av förbundsstyrelsen.
10. Saldot är 11,3 mnkr.

Utvecklingsanslag

11. Beslutades av extrakongressen 2018 och förbundsstämman 2019 (riktlinjerna) som ett resultat av anslagsöversynen.
12. Anslaget kan användas till utveckling av flera avdelningar som vill samarbeta i någon fråga, men är aldrig använt till detta.
13. Bekostar valkorporationens arbete.
14. Avsättning sker med ca 800 tkr per år.

**Spårtrafiken, Regeringskansliet, Länsstyrelsen, Domstolarna, PostNord och Kultursektorn*

6. Förslag till beslut för kongressen

- Att** besluta om föreslagen inriktning för förbundets verksamhet och ekonomi 2025-2028.
- Att** besluta om föreslagna ändringar av värvningsanslagen och utvecklingsfonden till ett samlat system för extraanslag som gäller tills kongressen fattar annat beslut.
- Att** besluta om föreslagen användning av redan avsatta anslag.

Fackförbundet ST

Box 5308, 102 47 Stockholm.
Besök: Sturegatan 15
Telefon: 0771-555 444.
E-post: st@st.org.
Webbplats: www.st.org